GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ SIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin. Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštarske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 4 MAJA 1935 — BROJ 214

Poteškoće na budućoj Podunavskoj konferenciji

London 4 maja. — Podunavska konferencija koja je u početku bila zakazana za 20 maja, a zatim odgođena za 3 juna, a po svoj prilici ne će se moći sastati prije 15 juna, ima pred sobom velikih poteškoća. Po francusko talijanskoj rezoluciji od 7 januara 1935 godine susjedi Austrije treba da potpišu pakt o nemiješanju u međusobne unutrašnje stvari, koji bi imao da isključi i svako podupiranje propagande koja bi ugrožavala nezavisnost neke države potpisnice ili bi bila pogibeljna po njezin politički ili socijalni režim.

Osim toga izgleda da će Njemačka vrlo teško pristupiti tom paktu a tako isto i Mađarska.

Još se javlja jedna velika poteškoća a to je pitanje Habsburgovaca koje drzave Male antante smatraju za međunarodno pitanje, te ga bez ikakve debate uopće otklanjaju na što do sada ni Austrija ni Italija nisu htjele pristati. K tome sada dolazi i pitanje naoružanja Mađarske i Austrije.

Hoće li engleska vlada demisionirati?

London 4 maja. — U vezi rasprave na posljednjoj sjednici engleske vlade doznaje se da se zbilja raspravljalo o tome kako bi se prvih dana mjeseca juna podnijela ostavku cijelog kabineta. Glavni je uzrok tome želja da se iz vlade uklone ministar vanjskih poslova Sir Simon i ministar avijacije lord Londondery, koje se smatra odgovornim za to što nisu na vrijeme predvidjeli naoružanje Njemačke i što su dovelu Englesku u situaciju da se sada mora uputiti u takmičenje u naoružanju sa Njemačkom. Osim toga se Sir Simonu predbacuje da je stalno kritikovao mjere koje su predlagali ostali članovi vlade u pogledu osiguranja mira u Evropi, a da on sam nikada nije iznosio nikakovih konkretnih slučajeva u tom pogledu.

Za sada se ne zna da li će tom prilikom ispasti izpasti iz vlade i predsjednik vlade g. MacDonald. Ali, obzirom na njegovo zdravstveno stanje vjeruje se da g. MacDonald neće više ulaziti u vladu, te da će na čelo nacionalne vlade doći sadašnji potpretsjednik lord Baldwin.

Na majskom zasjedanju Savjeta Društva Naroda ponovno će doći na tapet marseljski atentat uvezi sa potpisom konvencije o suzbijanju terorizma.

Prvi maj prošao je u Evropi bez većih i težih incidenaa, jedino u Bugarskoj bilo je krvavih glava.

Ministar Gradjevina g. Dr. Marko Kožul
kandidat na listi g. Jevtića u šibenskom i biogradskom srezu

OTVARANJE BRUXELLSKE SVJETSKE IZLOŽBE

Svjetska izložba u Bruxellesu otvorena je svečano od belgijskog kralja.
Naša slika prikazuje dolazak kraljevskog para.

Dolazak francuske flote u naše vode

Pariz 4 maja. — Odred francuske prve ekskadre napustit će ovih dana Toulon i otplovit za jugoslovenske vode. Francuska će flota posjetiti Kotor, Dubrovnik, Split, Šibenik i Sušak. U jugoslovenskim će vodama francuska flota ostati oko 15 dana.

Francuski demanti o milijardskim izdatcima za naoružanje

Pariz 4 maja. — Ministarstvo finansija je zauzelo stanovište prema vijestima, koje su se pronijele u stranoj štampi, naime da je Francuska odredila da u ovoj godini utroši ogromni kredit od 8 milijarda franaka za vojne potrebe i naoružanja. Spomenuto je ministarstvo kategorički demantovalo spomenute vijesti.

Mišljenje japanskih pomorskih krugova

Tokio 4 maja. — Prigodom vijesti da je Njemačka odredila izgraditi 12 podmornica, izrazili su se pretstavnici pomorskih krugova u Japanu da je ta mjera njemačke vlade defanzivnog značaja i to zbog fletnog stanja u Francuskoj koja ima 91 već gotovu i 18 nedovršenih podmornica čime je već pretekla i Englesku i Italiju. Osim toga, izjavljuju ti krugovi da Francuska namjerava još sagraditi 25 modernih podmornica. Prema tome Japanci se čude Englezima da se najnovijom odlukom njemačke vlade smatraju ugroženima.

Uzto valja napomenuti, podvlače u Tokiju, da i Rusija ima 45 podmornica, keje sigurno ne stoje Njemačkoj na raspolaganju.

Na koncu ne valja ipak zaboraviti da Francuska baš obzirom na gradnju podmornica nije ni vezana uz Londonski sporazu od 1930 god. pa prema tome ima posve slobodne ruke.

Blagodarnost Kardinala Pacellia Francuskoj

Vatikan 4 maja. — Državni sekretar Nj. Em. kardinal Pacelli povrativši se u Rim upravio je pretsjedniku Francuske Nj. E. g. Lebrunu telegram gdje mu na osobiti način blagodari zbog srdačnog prijema, koji je pretstavniku Nj. Sv. Pija XI. ukazan u Francuskoj. — Usput je Kard. Pacelli poslao telegram i pretsjedniku francuske vlade g. Flandinu u kome upućuje svoje tople želje za mir i blagostanje Francuske.

Veliko sniženje cijena pokućstvu
po nalogu tvornice
Spavaće sobe:
»Cvjetni Jasen« trodjelna prije D. 12.000 sada D. 7.600
»Sijamska ruža« dvodjelna „ „ 10.500 „ „ 6.700
»Japanski furnir« trodjelna „ „ 10.200 „ „ 7.100
Novi izbor najmodernijih soba spavaćih:
»Kavkaski orah« dvodjelna, prije D. 16.300 sada 12.500
»Indijanska ruža« trodjelna, „ „ 17.000 „ 12.700
kao i ostalog raznovrsnog pokućstva.
Izvolite se lično osvjedočiti
Trgovina pokućstva
Frane Karadjole, trg. Sibenik

Značenje izbora 5 maja

Što hoće da postigne lista g. Jevtića. — Što pretstavlja i za čim ide lista g. Dr. Mačeka

Raspis petomajskih izbora narodnih poslanika za Skupštinu u Beogradu značio je u prvom redu konsultaciju naroda; ali, ujedno, i volju da se nejasna situacija raščisti i da se vide uslovi za preradu čitavog našeg nacionalnog i državnog života. Nastup Vlade g. Bogoljuba Jevtića bio je pozdravljen, kako se svi još dobro sjećamo, od čitavoga naroda, jer se u svim krajevima i svuda jasno vidilo, da je ova vlada riješena da izvrši radikalne promjene u zemlji u skladu sa potrebama vremena u kom živimo.

Proglas vlade g. Jevtića na narod, čim je bio obrazovan novi kabinet, jasno je izrazio, da se želi provesti jedna od temeljnih izmjena u našoj unutrašnjoj politici. Vlada je prije svega obećala i zagarantovala narodu *donošenje širokih samouprava* u najkraće vrijeme. Donošenje ovoga tako nužnog zakona o širokim samoupravama znači s jedne strane riješenje unutrašnje politike iz temelja, a uz to i postavljanje stvarnih uslova riješavanje mnogih ekonomskih, a i socijalnih interesa pojedinih krajeva. Ako to Vlada g. Jevtića još nije provela, stvar je samo u tome, što nije imala još vremena za to. Od Božića do Uskrsa kratak je rok za tako velike izmjene; a, medjutim, u tako kratko vrijeme Vlada g. Jevtića već je uspjela da donese čitav jedan *niz zakona i odredaba* i pokazala maksimum, koji se može da očekuje. Smanjenje kamatne stope kod Narodne banke, smanjenje tarifa na državnim željeznicama, izvodjenje javnih radova koji bi imali uskoro da počmu u svim krajevima zemlje, odgadjanje plaćanja zemljoradničkih dugova, smanjenje zemljarine, poreske olakšice, olakšice u deviznom prometu, slobodno objavljivanje faktičnog kursa dinara, koncentracija državnih i privilegovanih novčanih ustanova, reformu bunovskih budžeta, it.d. sve su to činjenice o već izvršenim obećanjima.

Ako se uzme da je, stvarno *od 1918 do danas ovo prva vlada sastavljena od ljudi koji pretstavljaju sadašnjicu* dok se na vrhovima opozicije uglavnom vide ličnosti koje su vodile predratne političke grupacije; — mora se priznati, da je nastupom vlade g. Jevtića istorija ipak pokrenula za korak dalje. Nastup g. Jevtića i njegovih drugova u vladi bio je jedan smjeli korak, koji je čitav narod pozdravio, u prvom redu zato što je taj istup značio završetak jednog perioda koji je odavno morao da prestane. Za svakoga ko jasnim pogledom promatra razvitak naš g nacionalnog života, bilo je jasno, da *novo vrijeme traži nove ljude*, ljude sadašnjic., kao što će sutra tražiti ljude budućnosti.

Govori što su ih ovih dana održali u svim važnijim mjestima, a i u pokrajini, u cijeloj zemlji članovi Kr. Vlade nisu bili obični izborni agitacioni govori, nego su u prvom redu oni imali za cilj da označe jedan politički privredni, socijalni kulturni program, koga je, barem u malom dijelu, ali u kratko vrijeme, današnja vlada već počela da ostvaruje. I mi smo sigurni da će *pobjeda liste g. Jevtića na petomajskim izborima omogućiti, reći ćemo čak i zagarantovati, osnovno riješavanje najvitalnijih pitanja našega naroda po jednom odredjenom planu i jednom novom sistemu, koji odgovara prilikama i potrebama naroda.*

Dok je s jedne strane vlada g. Jevtića ne samo istakla svoj jasni program, nego i, u kratkom vremenu, sa mnogo napora, počela da ga ostvaruje koliko se dade; s druge strane vidimo udruženu opoziciju, kojoj su na čelu, više ili manje, ljudi starog vremena i često nezadovoljnici zbog povrijeđenih ambicija, opoziciju, koja nema izmedju sebe ništa zajedničkog osim jedne jedine, i to negativne tačke, složnu samo u tome da ruši, ne samo današnji režim, nego i još mnogo toga . . .

Pretsjednik Vlade g. Jevtić na svom zboru što ga je prošle nedjelje održao u Zagrebu s punim pravom zapitao je, *koji je program opozicije i da li je iko u ovoj zemlji ko bi to mogao znati i ko bi mogao na to pitanje dati odgovor.* I baš zato, što je to jedna politička kompozicija sastavljena od najraznovrsnijih elemenata i težnja, kad bi sadanja udružena opozicija došla do pobjede na izborima, zar takova pobjeda nebi značila bacanje Jugoslavije u haos? I to u najboljem slučaju! Mi svi vrlo dobro znamo, da je masa oko vodja opozicije regrutovana od pretežno negativnih i destruktivnih elemenata, već godinama vaspitanih u stalnom poricanju, mržnji i zabludama; i ako u opoziciji ima ponešto elemenata jugoslovenske orijentacije, zato ih ima, možda još više, takovih, koji neće ovu državu. A vodje su često, barem kod nas, vodjene od mase, mjesto da bude protivno; to su plodovi demagogije, to su plodovi iskorišćavanja neukosti i podgrijavanja lošeg instinkta u narodu. Tim elementima dozvoliti da dodju do izraza, a pogotovo do pobjede, znači vrlo tešku situaciju, ne samo za pojedine političare, i za našu narodnu i državnu zajednicu.

Nasuprot ovakove opozicije, kako vá se nažalost pokazuje na ovim izborima, stoji kabinet pretsjednika Vlade g.Bogoljuba Jevtića. Po svojoj prošlosti, to su ljudi koji su pokazali ne samo da vole svoju zemlju, nego i da imaju jasan i tačan pojam o osnovnim uslovima njenog postajanja i napretka. *I sad je narodu dato da odluči, da li je za listu g. Bogoljuba Jevtića ili za listu g. V. Mačeka, da li je za to da se temelji ove države, koji moraju biti neprikosnoveni, sačuvaju u svojoj čvrstoći, ili da se oni ruše.* To je jasno, o tome nema sumnje i, u koliko zakon dozvoljava, to ističe i sama opozicija.

Hoće li, dakle, narod dozvoliti, da se ti već učvršćeni temelji Kraljevine Jugoslavije poljuljaju, ili će čvrsto stajati uz pretsjednika Vlade g. Jevtića i pomoći mu da započeto djelo, nakon što primi povjerenje naroda na petomajskim izborima, sigurno i nesmetano nastavi? Situacija je takova, da nije u pitanju g. Jevtić i njegovi drugovi, nego su u pitanju najosnovniji narodni interesi; i narod nesmije dozvoliti da ga demagogija odvede putem, koji će se osvetiti njemu i možda još više njegovoj djeci.

V. D.

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica. Obratiti se: Agenturi Jadronja — Sibenik.

Sloboda glasovanja na i[zborima]

Ustav je garantirao slobodu glasovanja u[izborima] za narodne poslanike

„Jutarnji list“ donosi:

Izbori za narodno pretstavništvo su jedan javnopravni posao, i birači kada vrše taj posao mogu se smatrati kao vršioci jedne javne službe. Na vršenja te javne službe birači imaju i pravo, koje se očituje u tome, da svaki građanin, koji ima izborno pravo, ima takodjer i zakonsko pravo da traži, da mu se izborno pravo prizna na taj način, što će biti unešen u birački spisak. Ovoga mora biti svijestan svaki gradjanin i mora znati, da glasajući za narodne poslanike vrši jednu javnu službu, koju je ustav dao gradjanima kao pravo, a koje mu pravo ne može niko osporiti, niti ga u tome ko smije spriječiti.

Ovako shvaćanje je došlo do izražaja u ustavu Kraljevine Jugoslavije u čl. 54., gdje je odredjeno slijedeće: „Narodnu skupštinu sastavljaju poslanici, koje narod slobodno bira općim, jednakim i neposrednim glasanjem.“

Taj princip slobode izbora za narodnu skupštinu temeljni je princip državnog ustava i izbornog zakona.

Da se sačuva potpuna sloboda izbora sam ustav predvidio je nekoliko odredaba. Takova je odredba čl. 58. ustava, koji je odredio: „Aktivni državni činovnici ne mogu se kandidirati za senat i narodne poslanike. Policijski, financijski, sumarski činovnici kao i činovnici agrarne reforme ne mogu se kandidirati, osim ako su to prestali biti godinu dana prije raspisa izbora.“

Zemaljski ustav je htio da ukloni svaki pa i najmanji upliv državnih činovnika na glasanje birača, pa ih je zato isključio iz kandidiranja, da nebi na bilo koji način vršili pritisak na birače kod glasovanja.

Izborni zakon preuzeo je ovu odredbu ustava, ali je donio još nekoliko specijalnih odredaba, da bi garantirao biračima slobodu prilikom glasovanja za izbore. Tako je § 3. izbornog zakona naredio, da za vrijeme počev od 15 dana prije izbora i do trećeg dana poslije izbora ne može nikakva vlast pozvati birače ni na kakove skupove kao na zajednički rad ili kuluk, na vojničke smotre ili vježbe. Tako isto ne može pozvati niti pojedine birače osim u slučajevima neodložne potrebe ili u slučajevima istrage radi zločina i prestupa.

Slobodu glasovanja zajamčuje zakon o izboru narodnih poslanika i time, što cijelu vlast na biralištima vrši predsjednik biračkog odbora. On je ovlašten da traži pomoć od općinske ili državne vlasti, i ova je dužna odazvati se njegovu pozi[vu. Bez poziva predsjednika biračkog odbora niti općinske, niti državna vl[ast nema na biralištu nikakova posla, uopće da prisustvuje gla[sovanju. Svaki član biračkog odbora im[a pravo tražiti, da se sa birališta i[ukloniti svaki predstavnik općinske i državne vlasti, osim ako je takav [pozvan za slučaj potrebe od samog p[redsj. biračkog odbora. Pa i kad predsjednik [član biračkog odbora zatraži pomoć, svaki [o nije potrebno, ima pravo da zabilježi svoje mišljenje u zapisnik, tako da će glavni birački odbor moći suditi, [da li je bilo potrebno prisustvo opć. ili drž. vlasti.

Sve liste, koje je potvrdio kasacio[ni sud imaju jednako pravo na birališt[u, i svako može da glasa za listu, koju [hoće, a da ga za to ne može niti smije pozvati niko na odgovornost. U momentu kada je jedna lista potvrdjena od kasacionog suda, ta lista u cijelosti kao i lica na toj listi kvalificirani su, da se natječu odnosno daju birati za narodno predstavništvo.

Nitko ne smije niti nasiljem, niti prijetnjom spriječiti gradjanima da upotrebi svoje biračko pravo. Ko to učini kaznit će se zatvorom od jednog mjeseca do dvije godine. Nitko ne smije biraču niti obećati, a kamo li dati poklon ili mjesto u javnoj službi, da za izvjesnu kandidátsku listu glasa ili ne glasa. Ko to učini kaznit će se zatvorom do jedne godine i novčano od 30 do 500 dinara. Ovako se kažnjava i glasač, koji primi poklon.

Svaki svijestan gradjanin mora čuvati ovu slobodu glasanja kao najveće dobro. U prvom redu svaki gradjanin mora čuvati tu slobodu glasanja za svoju osobu i ne smije dozvoliti nikom da ga u toj slobodi sprečava. Povrh toga svaki gradjanin mora paziti da se ova sloboda poštuje i za sve ostale i ne smije dozvoliti da se ona skučava niti nad drugim gradjanima. U tom se baš i sastoji biračka svijest gradjana i na biračima je samim, da čuvaju slobodu glasanja, koju im je garantirao ustav.

Izbornik, zato treba da je svijestan da vrši jednu javnu službu, da tu službu vrši na temelju ustava, i da je mora vršiti slobodno, po svom uvjerenju i savjesti, i da zato nije dužan nikom polagati računa.

Zakon je zato ispravno donio odredbu, da gubi biračko pravo najmanje za jednu a najviše za šest godina, ko glasa ili ne glasa za listu radi kakvog poklona, ili ko nagovara koga poklonika, da za jednu postavljenu listu glasa ili ne glasa. Takav čovjek zbilja i ne smije imati biračko pravo, takav čovjek nije dostojan da vrši taj državni posao.

Prigodom 1. maja priredena je u Berlinu velka parada, u kojoj su uzele učešća i delegacije iz unutrašnjosti. Naša slika prikazuje dolazak jedne takove delegacije na aerodrom Tempelhof

GRADSKE VIJESTI

Biračka mjesta u Šibeniku

Gradsko Poglavarstvo u Šibeniku izdalo je oglas o biračkim mjestima za izbore od 5 maja i prema tome su određena ova birališta:

I. biralište je u osnovnoj školi kod sv. Frane i u njemu glasuju birači iz Šibenika Grada.

II. biralište je u općinskoj zgradi na Poljani Kralja Petra. Tu glasuju birači po prezimenima od slova A do slova F.

III. biralište, Šibenik Varoš II, glasaju birači od slova G. do M., u osnovnoj školi Varoša, kuća Skarica.

IV. biralište Šibenik Varoš III. od slova N. do uključivo Z, u zgradi učiteljske škole.

V. Šibenik Gorica u prostorijama društva „Kolo".

VI. Šibenik Dolac (stanovnici Doca i Crnice), u osnovnoj školi u Docu.

VII. Mandalina, stanovnici Mandaline, Donjegpolja Jadrtovca i Zablaća.

Glas vapijućeg

ostao je zadnji apel Šibenčana odštampan u „N. Tribuni" na upravu Zagrebačke opere. Kako vidimo, program gostovanja je već uređen i opera će ništa manje nego desetak večeri gostovati u Splitu, koji baš u tome Bogu hvala ne oskudijeva, a Šibenik ne može da bude usrećen niti sa same tri predstave. Kako nam izgleda, Šibenikom, koji je po veličini drugi u Primorskoj banovini, u ovom se pogledu postupa upravo mačuhinski. Niti rodjeni Šibenčanin koji je direktor Zagrebačke opere se ne osvrće na pravedne želje svog rodjenog grada, pa zbilja kako bi se i drugi za Šibenik zanimali?! Gostovanje u Splitu je odl ženo za 15 o. mj., pa bi još na vrijeme bilo da se ovoj golemoj nepravdi ovog puta doskoči, pa ćemo se ustrpiti da vidimo dali nas se zbilja namjerno bagatelište. j

Poslije požara u skladištu pokućstva

Komisija koja je sutradan po požaru izašla na lice mjesta utvrdila je da šteta pričinjena požarom iznosi 16 500 dinara. Zastupnik firme „Kruljac" Oto Grabovac, koji je bio pritvoren, pošto se sumnjalo da je požar podmetnut, predan je sudu na dalji postupak.

Pododbor Gospodja „Knjeginja Ljubica" u Šibeniku

odazivajući se koliko pozivu svojeg Glavnog Odbora u Beogradu, toliko i udovoljavajući osjećajima i molbama svojih članica, — sprema se da pođe na hadžiluk na Oplenac da izvrši poklonjenje grobu Blaženoupokojenog Kralja Mučenika Aleksandra Prvog Ujedinitelja i da mu ga u zajednici sa sestrama, izaslanicima svih Pododbora u Kraljevini Jugoslaviji, prekadi i da se na njemu sve skupno pomole Svevišnjem Bogu za pokoj Njegove Velike Duše.

Poklonici kreću iz Šibenika u petak 10 maja o. g. u 20.17 sati brzim vozom. U Beograd stižu u subotu 11 maja o. g. u 15.20 sati. U nedjelju 12 maja odmor u Beogradu. U ponedjeljak 13 maja o. g. izjutra, polazak autobusima iz Beograda za Oplenac, otkuda se poklonici vraćaju u Beograd po izvršenom dužnom pjetetu prema svojem Velikom Kralju.

Povratak iz Beograda prema dogovoru u 13 ili 14 na večer brzim vozom. Poklonici stignuvši u Zagreb ostaju tu preko čitavog dana da pregledaju grad i njegove znamenitosti. U večer polazak brzim za Šibenik, gdje se stiže 15 ili 16 u 8.39 sati prema stankama u Beogradu i Zagrebu.

Poklonici uživaju povlašćenu vožnju na željeznicama uz popust od 66 po sto, da karta Šibenik—Beograd i natrag u brzome vozu zapada samo 199.50 dinara. Autobusna karta Beograd—Oplenac i natrag zapada samo 67.50 dinara.

Doncseći ovo do znanja svim g.đama članicama ovog Pododbora, koje su se prijavile za hadžiluk i koje bi još želile da se pridruže prijavljenim molimo se iste, da neodložno dođu do svoje Pretsjednice g.đe Ljubice K. Krstanović i polože novac za autobusnu kartu (67.50,) koji se mora odmah da pošalje Glavnome Odboru u Beograd.

Vozne karte za vlak uzimlju se kod Putnika, na Poljani Kralja Petra Velikog Oslobodioca, istoga dana polaska od 8 12 i 15 18 sati.

Pretsjednica.

† Ivan Antić

Prvoga maja preminuo je nakon kratke bolesti Ivan Antić posjednik u 75 godina života. Poznat radi svoga poštenja i čestitosti pokojni Ivan je bio omiljen u gradu. Svima je poznat njegov nacionalan rad i njegova dobrotvornost. Zato njegovu smrt pored rodbine žali i čitavi Šibenik, kao i rodno mu mjesto Prvić.

Juče po podne pokojni Ivan je sa pranjen uz učešće velikog broja građanstva i težaka iz okolice. Iako je rodbina molila da se oprosti od sljanja vijenaca, ipak ih je bilo na sprovodu.

Pokojniku laka zemlja, a porodici naše saučešće.

Promet stranaca u mjesecu aprilu

U prošlom mjescu promet stranaca u Šibeniku je bio zadovoljavajući, i pokazuje osetan porast, tako da je u aprilu skoro dva puta više nego u martu. Ukupno je posjetilo Šibenik: Jugoslovena 784, Talijana 17, Nijemaca 3, Austrijanaca 38, Francusa 6, Engleza 6, Mađara 9, Čeha 16, Poljaka 4, Rumunja 8, Amerikanaca 6 ostalih 6. Ukupno 803.

Izvoz iz šibenske luke u aprilu mjesecu

Kroz mjesec april izvoz iz šibenske luke je bio slijedeći: jelove grede 10.000 m³, ugljena liguita 2590 tona, drva za gorivo 296, tona, drvene građ 1800 m³, baux ta 72000 tona.

† LUCA ud UNGARO čestita majka preminula je u dubokoj starosti.

Pokojnici laka zemlja, a ucviljenoj obitelji naše sažaljenje.

Zakup buffeta na kupalištu „Jadrija"

Uprava kupališta „Jadrija" u Šibeniku, raspisala je natječaj za zakup buffetta na kupalištu, za ovogodišnju sezonu.

Rok natječaja je do 12. V. t. g. o podne.

Isklična cijena je Din. 2500.— Dostalac dužan je položiti jamčevinu od Din. 1000.— sa zakupninom odmah nakon odobrenja njegove ponude.

Natjecati se mogu samo ona lica, koja posjeduju dozvolu za točenje alkoholnih pića i iskuhavnje jela.

Ponude se imadu predati do gornjeg roka članu uprave gosp. I. Ćićin—Šainu trgovcu u ulici Kralja Tomislava, kod kojeg se mogu dobiti bliže obavjesti i uvjeti.

Najvažnije inostr. radio emisije

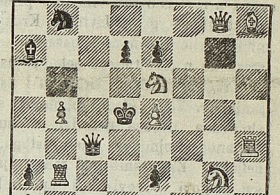
19.15 *Brno* Vojnički oskestar — 20.25 *Berlin* „Legenda o slijepoj polandi" lirska opera od Čajkaaskà. — 21 *Bruselles* Simfonijski orkesta.

Ove sedmice službu vrši apoteka Milošević.

ŠAH

Br. 24

W. SEIB

Bijeli vuče i daje mat u dva poteza

Bijeli: Kb1, Dg8, Tb3 i h4, La2 i h8* Sg3 i e6, Pb5, e2 i e5.

Crni: Kd5, Dc4, Sc2 i b8, La7, Pa3, d7, c3, c7.

(*Uredio dr P. Trifunović*)

Rješenje problema br. 23

Se2×f4.

Subotnja novela:

Rodbinska zabuna

HUMORESKA

Gospodin Barić došavši na stanicu primjeti nosača i upita ga:

— Je li, hoće li brzo stići voz iz Beograda?

— Ti nisi zauzet? Dobro! Uzimam te za večeras i pripazi. Čekam jednu gospođu, sestru moje žene, pa ćeš stvari uzeti. Pazi na putnike i kad ugledaš jednu gospođu sa smeđom kovrčasto kosom, kaži mi!

— Dobro Pazićul

Barić zajedno sa nosačem tiho iza đe na peron. Poslala ga njegova žena da dočeka njezinu sestru, koju još do danas nije vidio, á oženio se prije godinu dana. Jedini znak po kojem bi je mogao poznati, to je njezina bujna, kovrčasta neošišana kosa. Za malo i stiže voz. Kao za inat mnogo putnika. Barić sa napregnutom pažnjom gledao je u gomilu putnika, ali ženu sa smeđom kovrčastom kosom (bez šešira) nije bilo... Čudnovato! Svijet se lagano razišđe i peron isprazni. Barić, šta će, odluči da se malo osvježi i-uđe u restauraciju stanice. Ušavši lagano, spazi on za jednim stolom neku visoku, lijepu ženu bujne kao ugljen crne ondulirane kokose, koja ga je koketno gledala. Barić čovjek od onih koji nikad ne popuštaju priliku upoznati se sa interesantnom damom, smjelo joj priđe i zamoli za dozvolu da sjedne za njezin sto. Ona se lukavo osmjehnu i dozvoli... a zatim otpoče razgovor...

— Čudnovate stvari događaju se u životu, — reče on. — Eto, došao sam na stanicu u susret jednoj rodici, koju nisam do danas još vidio, Gospođo zar to nije smješno?

— Pa, kako bi je onda poznali?

— U nje je gusta, smeđa kosa, ne nosi moderna frizuru ni šešir, a u nas su dame sa takom kosom danas vrlo rijetke.

Znači: vi ste uzalud proveli ovo vrijeme? — osmjehnu se ona.

— O, ne, jà ni najmanje ne žalim, što se ovako dogodilo. Nagrađen am za tu nedaću strostruko. Naprotiv vrlo sam sretan, što moja rodica nije večeras doputovala, jer se nebi inače desio slučaj našeg poznanstva.

Za nekoliko trenutaka Barić je već ljubio ruke svoje nove poznanice i šaptao joj o ljubavi. Kolosalno brzo, kinematografski, velegradski . . . I iz razgovora, koji su imali, on je vrlo malo doznao o njoj: po njezinim riječima ona je doputovala rođacima u goste.

Dakle, dozvolićete mi, da večeras platim — zamoli je on — večeras vam stojim na usluzi. Najprije ćemo otići u kino, zatim večerati u nekom restoranu... pa... Ona ljupko klimnu glavom i nasmija se...

Kad su izašli i sjeli u auto, onā tiho kaza šoferu ulicu u kojoj je stanovao Barić, a kad auto krenu, ona se slatko nasmija... Njezin kavaljer je začudno pogleda...

— Slušajte! Zar vam nije palo na um, da se kosa može ofarbati? — obrati se ona njemu.

— Ne razumijem vas... šta znače ove vaše riječi? — promuca on.

— Sve ću vam objasniti... Predstavite sebi, da je vaša svastika, odnosno sestra vaše žene, — kojoj ste izašli u susret — svoje smeđe kose ošišala i prefarbala crnom bojom, pa ih ondulirala, a da o tome nije pisala vašoj ženi ili svojoj sestri, kakogod hoćete, i prema tome vi to neznate... Začuđena, što je niko nije dočekao na stanici, ona je otišla u restoraciju i kad je ugledala čovjeka, koji po fotografiji naliči na moga njezine sestre, ona se, sasvim prirodno nasmiješila, kako bi mu dala znak da priđe... a on.. on se pokazao nevaljalac i ženskar.

Barić se iznenadi. prepade, uhvati za glavu i viknu:

— Molim te samo ništa ne pričaj mojoj ženi!...

U to auto stade i oni nasmijani uđoše u kuću.. Sal.

O krivo shvaćenoj slobodi penzionera i njenim kobnim posljedicama

Zamoljeni donašamo:

Govori se da u našem gradu ima nekoliko penzionera, koji sasma neispravno shvataju svoj položaj i svoje dužnosti. Oni, naime, misle, da su onog istog časa, kad su stupili u penziju, postali potpuno slobodni, da je prestao svaki njihov odnos prema službi, koju su vršili, i da su lišeni svake obaveze prema Državi, koja ih je hranila i hrani, i prema tom sasma pogrešnom mišljenju oni se ponašaju i rade. Misle, da je njihova penzija sveta i neprikosnovena, te da nju ne smije niko da dira, pak ni sama Država, koja ju daje. Medjutim to nije tako. *Njihova sloboda ima i te kako odredjene granice, i prelaz tih granica može da ih dovede do gubitka penzije, odnosno da surva u propast njih i njihovu porodicu.*

Ne samo da po § 47 broj 1. kriv. zak. penzioner, koji je osudjen zbog krivičnog djela na gubitak časnih prava u smislu § 46 Kriv. zak. gubi ta kodjer pravo na penziju, već penzioner može da izgubi pravo na penziju i disciplinskim putem po važećem zakonu o činovnicima od 31/III 1931 g.

Po § 243 br. 2 tog zakona *penzioneri* odgovaraju disciplinski za teške povrede ugleda njihovog reda *učinjene u penziji*, a te su teške povrede u § 188 istog zakona. U broju 16 tog § kao teška povreda reda učinjena u penziji označen je svaki rad i ponašanje, *koje bi potpomagali izazivanje plemenske i vjerske mržnje, svaki rad i svaka agitacija protiv ideje državnog i narodnog jedinstva*, svaka nedopuštena kritika postupka vlade i njenih akata kao i postojećeg poretka. Disciplinska je kazna za svaku od tih povreda učinjena u penziji *gubitak prava na penziju*, kako to naredjuje § 244 broj 2 citiranog činovničkog zakona.

Cilj je ovom članku, da se šira javnost upozna sa pomenutim zakonskim propisima, da se upozori zalutale penzionere na posljedice njihove razularene slobode i da se odvrati od svega toga ove penzionere koji bi mogli podleći uticaju i povući se za nepoštenim, nepametnim i ubitačnim primjerom svojih posrnulih kolega. n.

Izborna situacija

U koliko se više približuje peti maja izborna situacija postaje sve jasnija. Sve partije završile su u glavnom izbornu agitaciju. Osobitu aktivnost pokazao je g. Ministar gradjevina Dr. Marko Kožul, srpski kandidat za Biograd n m i Šibenik, na listi predsjednika vlade g. B. Jevtića. Kroz nepune dvije sedmice obašao je oba sreza do najzabitnijega sela, objasnivši biračima izbornu situaciju i nastojanja Kr. Vlade, da se pomogne svim slojevima našega naroda, a osobito najmnogobrojnijem dijelu istoga, — seljaku. Kako smo već ranije javili, svi njegovi zborovi bili su odlično posjećeni, te je narod pokazao živo interesovanje za njegova izlaganja. Moglo se opaziti da su njegove riječi imale vrlo jakog odjeka kod pojedinaca i kod mase, te da je ogromna većina, osim nekoliko zagriženih partizara, stekla tvrdo uvjerenje, da su napokon ovi krajevi koji su do sada od svakog bili zanemareni, dobili dostojnog raprezentanta u vladi, koji će uvijek, kao i do sada znati štititi interese našeg življa i to bez razlike, od najuglednijeg do najsitnijeg.

Široke mase su to uvidjele, oči su im se napokon otvorile jer im je bilo dovoljno toliko godina vrludanja i nesavjesnih obećavanja, tako da se broj njegovih pristalica iz dana u dan povećava.

Prema izbornom zakonu, ona lista koja u čitavoj državi dobije relativnu većinu glasova, dobija automatski 3/5 svih mandata. U primorskoj banovini u izbornom okrugu broj 12, koji bira ukupno 15 poslanika, lista sa relativnom većinom dobiva 9 mandata. Ako lista sa relativnom većinom dobije ujedno i apsolutnu većinu, osim spomenute 3/5 sveukupnog broja mandata, učestvuje sa ostalim pri dobi i preostale 2/5.

Poznavajući prilike u državi, naime veliku popularnost koju uživa vlada g. Jevtića, nema sumnje, da će ona dobiti ogromnu većinu svih predanih glasova, a dosljedno tome, da će i u našem okrugu, bez obzira na broj glasova, koji će pasti za sreske kandidate u pojedinim srezovima, dobit 3/5 mandata, t.j. 9. Ovih 9 mandata dijeli se na pojedine srezove, prema broju glasova, koji su pali u tom srezu, za listu koja je dobila većinu u čitavoj državi. Dakle najprije dolazi u obzir onaj srez, u kojem je dotična lista dobila najveći broj glasova, it.d. postepeno prelazeći na druge srezove u kojima je palo manje glasova, dok dok se ne popuni 9 mandata. Budući da je šibenski srez, jedan od najjačih u okrugu, jer imade oko 18.000 birača, a obzirom na gore istaknuto raspoloženje masa, skoro je sigurno da će u njem pasti najveći broj glasova, za listu g. Jevtića, i da će naš srez biti najprvi uzet u obzir pri razdiobi spomenutih 9 mandata. Na taj način po našem mišljenju, izbor g Dr. Kožula je posve osiguran.

Radujući se uspjehu našeg sugradjanina, uvjereni smo, da obzirom na položaj, kojeg zauzimlje u Kr. vladi a poznavajuć njegov dosadanji rad, dok je bio općinski načelnik i narodni poslanik, da će učiniti mnogo za napredak našeg grada i čitave sjeverne Dalmacije.

Možemo biti ponosni, da imademo takovog sugradjanina, a nama je svima da ga u njegovim nastojanjima i radu podupremo. — o —

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
— Opravništvo Šibenik —
U nedelju priređuje slijedeće
IZLETE
za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 7 s. povratak u 12 s.
„ 14 s. povratak u 20.20
Cijena: do Krke 12 din.-
do Roški slap 24 din.-

Poslovodju tražim za vođenje prodavaone kapa i šešira u Šibeniku. Potrebna kaucija 12-15.000 din,- Pismene ponude na upravu lista pod — „Poslovodja".

Guc sa motorom u vrlo dobrom stanju prodaje se uz povoljnu cjenu.

BIOGRAD

O pristajanju parobroda u Biogradu n-m.

Zašto parobrodi brzih pruga Jadr. Plov. ne pristaju na obalu dugu 94 m i široki 18 m? Toliko puta smo pisali o tome ali nikad nismo dobili pozitivnog odgovora. Jedini uzrok, gosp. kapetani, nalaze u tome što u Biogradu postoji velika struja. Ja mislim, da ova struja nije postala ni juče ni prekjuče već da postoji otkako je Pašmanskog Kanala. Prema tome, hoću da kažem, da ova struja *„biće"* postajala i u godini 1931, kada je parobrodom „Salona" (današnja „Ljubljana") zapovjedao pokojni kapetan *Marokini*. Njega bimo svakog ponedjeljka užitkom gledali kako pristaje na obalu bez ikakvih komplikacija.

Da se malo dobre volje može pristati i parobrodi brzih pruua na obalu vidimo iz slijedećih nekoliko primjera:

Ako se parobrodi „Ljubljana" „Kosovo" „Split" „Bled" i dr. nađu u kojoj putničko-teretnoj pruzi onda mogu pristati brzoj ili turističkoj pruzi onda ne mogu, jer će struja odmah pokazati svoje dejstvo".

Iz tog možemo zaključiti i to, ako doživimo da parobrodi „Velebit" „Kozjak" ili njihovi blizanci budu kad u brzoj ili turističkoj pruzi onda će i ti *„kolosi"* operisati na sidrišta.

Po novom voznom redu pruga 7 dolazi i odlazi za Sušak u 8.30 sati na veče. Premda je noć, parobrod „Split" uvijek dođe lijepo na obalu, a njegov blizanac „Kosove" „ne može" ni po danu, zato, jer je u turističkoj pruzi!

Zbog komoditeta pojedinaca nebi smjelo da trpi jedno turističko mjesto u razvoju, kao što je Biograd n-m. O ovome bi trebalo povesti više računa. —R.K.—

Knin

Knin, 1—V.

(Sitne slike koje je teško dokučiti)

Došo plavanjac u Knin pa htjeo da kupi nešto u Dućanu Muse mačkova, a dječurlija odneklè stala da mijauču i kroz zube prskaju „prs—mrs"! Ne zna Plavanjac što je, pa veli Kninjaninu: zar je u vas još veljača? A Kninjanin će Plavanjcu: u nas je svu godinu — veljača!

Dođe Drnišanin u Prominu. Gdje god se namjeri — jal' na dvoje jal' na troje — jedan će drugome: Hoš cementa za čatrnju? Hoš slikâ iz bivše čitaonice? Hoš jašit na Jerinoj koturači mukte kô onaj Turčin iz Knina? Ko dobi nogomet u Promini?!

Stiže Mokropoljac u Drniš, pa kuda krene, iz svakog budžaka pitaju: Je l' poskupila zob? Utrnuli zubi kljusadi od jevtine zobi! Nek ti je donese šjor go-ro-t iz mijaukova hambarb! Jal' emokorac iz pripoljskog kraja!

Tercet: Drniš, Knin i Promina (tenor, bariton i bas) ukajdani u radiju Kninske radio stanice, daju emisiju za sve sjevero-dalmatinske postaje, slijedećeg sadržaja: Malo s Longom, malo s Maksimom, a pomalo mijau—mijau —, pa su jasle svećer naše! Slaviće nas guste starca Prokopa!

Kninski se neki gentilmeni bune, što im izostaše imena u vojima, jer da ih je više bilo, kadno dobiše nogomet u Promini (prigodom trumbetina „Vuk prokasa ispod Promine"), pa hoće da im se ličnosti ovjekovječe! Ali za to neka se obrate Cviji ili Luni! Oni primaju „udijence" i nakon 5- maja!

Teško je amo dokučiti visoku politiku uzvišenih glava i dubokoj misli u prevrtljivoj kabanici prema vjetru koji donosi: kome situ, kome gladnu godinu! Daj ti predvidi sve, ko što umije onaj tercet kninsko—drniški—prominski!!

—*Foto—instant da Tenin*—
(nezaboravljenje okupacije Danuncijeve)

Zanimljivost

10 miliona u stomaku kita

Kapetan jednog švedskog ribarskog broda postao je preko noći mnogostruki milionar. On je sa svojim ribarima u južnim vodama Atlantskog Oceana nedavno ulovio ogromnog kita. U stomaku kita naši su ribari 70 kilograma ambre, od koje se prave najfiniji mirisi. Za ovu ambru srećni švedski kapetan dobio je preko 10 miliona dinara. To je najveći lov ambre odjednom do danas. Svojim vrednim ribarima kapetan je dao 1 milion dinara.

Borba s bikovima na brodu

Na brodu društva Hamburg—Amerika „Kordiljera" došlo je prilikom posljednjeg prelaza preko Atlanskog oceana do prave borbe s bikovima, koja se nimalo nije razlikovala od borbi s bikovima po španskim arenama.

Brod se punih pet dana nalazio u jakoj buri. Brod je bacan po talasima kao orahova ljuska i znatno je oštećen. Jednog dana vjetar je slomio drvenu ogradu brodske štale, u kojoj su se nalazila tri bika. Bikovi su se oslobodili i jurnuli prema palubi. Nastala je strašna panika među putnicima. Svi bikovi bili su namijenjeni za jednu brazilijansku arenu.

Srećom na brodu su se nalazila i dva iskusna toreadora, koji su odmah pošli u borbi s bikovima. Na palubi se razvila propisna borba s bikovima. Publika se u međuvremenu umirila i počela s uživanjem da posmatra opasnu igru toreadora.

Toreadori su sva tri bika teže ranili tako da su oni mogli biti vraćeni u štalu, a veterinar broda im je ukazao ljekarsku pomoć, tako da će u Braziliji ponova moći da izidu na arenu.

Ovo je uistinu prva borba s bikovima koja je, nedobrovoljno, priređena na otvorenom moru.

Drniš

Drniš, 1—5.

Proslava Zrinjskog i Frankopana

Ovdašnje sokolsko društvo, na 30 maja proslavilo je na svečan način uspomenu tragične smrti, hrvatskih mučenika Zrinjskog i Frankopana. Na večernjoj priredbi u sokolskoj dvorani, poslije otpjevane državne himne, održao je vrlo uspjelo predavanje o Zrinjskom i Frankopanu, brat Hrvoje Mudronja, prosvjetar sokola, vojni referent i vrlo agilni sokolski radnik.

Srpsko - Crkveno Pjevačko društvo „Rastko" i orkestar sokolskog društva izveli su nekoliko odabranih koncertnih tačaka.

Publika je napunila cijelu dvoranu i srdačno aklamirala kako predavača, tako i pjevački zbor i sokolski orkestar. s.

Na najljepšem položaju grada neposredno blizu centra
prodaje se novogradnja
sa velikim teracama 3 kata i prizemlje sa prostranim vrtlom.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani